

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 17, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1952](#) 19-12-2025

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:8080](#) 16-12-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:7834](#) 09-12-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:7898](#) 09-12-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:3166](#) 02-12-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:7612](#) 01-12-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:2457](#) 09-09-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:2304](#) 26-08-2025

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:8245](#) 17-12-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:14549](#) 17-12-2025

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:6968](#) 04-12-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13943](#) 28-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13634](#) 21-11-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:6730](#) 19-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13422](#) 17-11-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:7849](#) 12-11-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:6302](#) 05-11-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:7925](#) 04-11-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:7074](#) 16-10-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:11854](#) 16-10-2025

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:6438](#) 13-08-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:21939](#) 01-08-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:11839](#) 21-05-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:11815](#) 16-04-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:11809](#) 02-04-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:23450](#) 12-03-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:7765](#) 21-03-2024

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:137](#) 16-12-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:136](#) 09-12-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:123](#) 03-12-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:116](#) 19-11-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:128](#) 01-08-2025

RECHTSPRAAK

In appèl wordt notaris die als executeur een overzichtelijke nalatenschap bijna tien jaar op zijn beloop laat, niet uit ambt gezet maar voor vier maanden geschorst

De in 2015 overleden erflater heeft de notaris/appellant tot executeur benoemd en twee goede doelen tot zijn erfgenamen. Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) verwijt de notaris dat hij de nalatenschap in strijd met artikel 17 Wna en artikel 2 Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 (Vbg 2011) niet zorgvuldig en voortvarend heeft afgewikkeld en dat hij daarbij onvoldoende regie heeft gevoerd. Appellant wordt verweten dat hij de erfgenamen niet heeft aangeschreven, zich niet terstond heeft ingeschreven in het boedelregister (schending van art. 4:186 lid 2 BW), geen verklaring van executele heeft opgesteld, geen verklaring van erfrecht heeft opgesteld, de saldi van de nalatenschap niet in zijn administratie heeft opgenomen (schending van art. 1 en 4 van de Administratieverordening), de woning niet heeft beheerd, waardoor deze is gekraakt, geen beschrijving heeft gemaakt van de (inboedel)goederen die tot de nalatenschap behoren, de inboedelgoederen in de woning heeft achtergelaten en niet heeft beheerd en de auto niet heeft beheerd en deze uiteindelijk in 2020 om niet heeft laten verwijderen. Door het nalaten van de notaris is schade ontstaan en ondanks de afspraken die de notaris in 2023 met het BFT heeft gemaakt, is niet gebleken dat hij binnen de door het BFT geboden herstelperiode alsnog actie heeft ondernomen om de nalatenschap af te wikkelen en de door hem veroorzaakte schade te vergoeden en verder te beperken.

In eerste aanleg (ECLI:NL:TNORSHE:2025:3) oordeelt de tuchtrechter dat de notaris in zijn hoedanigheid van executeur een vrij overzichtelijke nalatenschap bijna tien jaar op zijn beloop heeft gelaten. Hij heeft de twee goede doelen, die erflater tot zijn enige erfgenamen had benoemd, nooit geïnformeerd over het openvallen van de nalatenschap en in al die jaren nauwelijks iets gedaan om uitvoering te geven aan de laatste wil van erflater. Zo heeft de notaris diens inboedel, auto en woning laten verloederen en zelfs geen actie ondernomen toen hij er jaren geleden mee bekend werd dat de woning was gekraakt. De kamer heeft de notaris voorgehouden dat de indruk bestaat dat hij in deze zaak telkens als een struisvogel de kop in het zand heeft gestoken om zijn nalaten niet onder ogen te hoeven zien. Door zijn jarenlange nalaten en door ook niet (tijdig) te reageren op brieven van het ministerie, van de gemeente,

van het BFT en van de kamer heeft de notaris er telkens blijk van gegeven voor zijn verantwoordelijkheid weg te lopen. Een eerder aan de notaris opgelegde tuchtmaatregel heeft niet geleid tot de daarmee beoogde gedragsverandering. Bij de kamer ontbreekt ieder vertrouwen dat de notaris in de toekomst niet op vergelijkbare wijze zal “weglopen” voor zijn verantwoordelijkheid. De kamer komt tot de slotsom dat het ter bescherming van het maatschappelijke vertrouwen in de zorgvuldige vervulling van het notarisambt noodzakelijk is om aan de notaris de tuchtmaatregel van ontzetting uit het ambt op te leggen.

Het hoger beroep (ECLI:NL:GHAMS:2025:3166) van appellant richt zich uitsluitend tegen de opgelegde maatregel. Het hof legt aan appellant een lichtere maatregel op in de vorm van schorsing in de uitoefening van het ambt voor de duur van vier maanden. In het algemeen geldt dat van een notaris die bij de afwikkeling van een nalatenschap betrokken is, mag worden verwacht dat de belangen van de erfgenamen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden behartigd en dat daarbij voldoende voortvarend wordt gehandeld. Zorgvuldigheid is een van de kernwaarden van het notariaat en appellant heeft deze gedurende lange tijd zeer ernstig geschonden. Appellant heeft hierdoor het maatschappelijk vertrouwen in de beroepsgroep beschadigd. Een zware maatregel is dan ook op zijn plaats, maar het hof acht in dit geval, anders dan de kamer, een (zware) schorsing passend en geboden en meer in lijn met de tuchtrechtjurisprudentie. In gevallen waarin aan een notaris de maatregel van ontzetting uit het ambt werd opgelegd, was er vaak meer aan de hand en/of was er sprake van recidive. Naar het oordeel van het hof is er in het geval van appellant geen sprake van recidive; de berisping uit 2019 zag op een andersoortige zaak. Bij het hof bestaat ook niet de vrees dat de geconstateerde verwijten zich nog eens zullen voordoen bij andere nalatenschappen. Anders dan de kamer is het hof van oordeel dat het publiek voor wat betreft het vertrouwen in de zorgvuldige vervulling van het notarisambt niet blijvend hoeft te worden beschermd tegen deze notaris door deze te ontzetten. Het gebrek aan daadkracht van appellant heeft zich na de mondelinge behandeling bij de kamer ook niet voortgezet; appellant is daarna in actie gekomen om de afwikkeling van de nalatenschap alsnog in goede banen te leiden en heeft daarvoor volledige (ook financiële) verantwoordelijkheid genomen. Op basis van hetgeen appellant tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep heeft verklaard, is het hof van oordeel dat appellant zelfinzicht heeft getoond en zijn les heeft geleerd; een dergelijke kwestie zal appellant niet nogmaals overkomen. Voorts is het hof niet gebleken dat appellant op enigerlei wijze zijn eigen belang heeft nagestreefd bij de behandeling van de nalatenschap van erflater. Appellant heeft een goedlopend kantoor, hetgeen de afgelopen jaren ook is geconstateerd door de auditoren van de KNB. In deze omstandigheden ziet het hof aanleiding niet de zwaarste maatregel van een ontzegging uit het ambt op te leggen maar, anders dan de kamer, te volstaan met de maatregel van schorsing in de uitoefening van het ambt voor de duur van vier maanden.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 02-12-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:3166

Zaaknummer: 200.353.230/01 NOT

Rechters: J.H. Lieber, O.J. van Leeuwen en Th.W. van Grafhorst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondanks wonen op verschillende adressen is affectieve relatie niet geëindigd en heeft informele partner nog recht op legaten.

De in 2024 overleden erflater laat twee kinderen [eisers] achter alsmede gedaagde met wie hij een affectieve relatie had. In zijn testament heeft erflater zijn kinderen tot erfgenamen benoemd en aan gedaagde is een legaat toegekend van zijn aandeel in het saldo op de gezamenlijke bankrekening en inboedel. Die legaten zijn gemaakt onder de voorwaarde dat de gemeenschappelijke huishouding nog bestond op het tijdstip van overlijden en dat ze beiden op hetzelfde adres in de BRP staan ingeschreven. Eisers stellen dat gedaagde ten onrechte bedragen heeft onttrokken aan het thuiskluisje dat erflater en gedaagde gezamenlijk vulden en gebruikten voor cadeaus aan de kleinkinderen. Gedaagde dient ook het aandeel van erflater in de inboedelgoederen af te geven omdat het legaat geen werking heeft omdat gedaagde en erflater op het moment van het overlijden van erflater geen gezamenlijke huishouding meer voerden. Verder zijn de sieraden en andere waardevolle spullen überhaupt niet gelegateerd en hebben eisers als eigenaar recht op afgifte. De kantonrechter volgt gedaagde niet in haar verweer dat eisers niet-ontvankelijk moeten worden verklaard omdat de vraag of zij rauwelijks is gedagvaard niet van belang is voor de ontvankelijkheid van de vordering. Wel kan dit gevolgen hebben voor een eventuele proceskostenveroordeling. De kantonrechter is van oordeel dat de onderbouwing van eisers over de onttrekkingen aan het thuiskluisje onvoldoende wordt ondersteund door objectief vast te stellen gegevens. Volgens gedaagde is bedoeld dat het legaat pas vervalt als de gezamenlijke huishouding is beëindigd door het verbreken van de affectieve relatie, en daarvan is geen sprake geweest. De kantonrechter volgt haar in deze uitleg. Niet het verbreken van de gezamenlijke huishouding geeft de doorslag, maar de vraag of deze het gevolg was van het verbreken van de affectieve relatie. De verhuizing van erflater naar een verzorgingshuis (minder dan zes weken voor zijn overlijden) had louter te maken met zijn gezondheidstoestand en niet met het verbreken van de relatie en dat betekent dat het legaat nog steeds werking heeft. Gedaagde heeft in beginsel recht op het aandeel van erflater in het saldo van de gezamenlijke bankrekening. Gedaagde betwist dat zij verder nog sieraden en andere waardevolle zaken van erflater in haar bezit heeft. Volgens haar heeft erflater de sieraden jaren geleden verkocht aan een juwelier. Eisers hebben, behalve de trouwringen van erflater en van zijn in 1999 overleden echtgenote/moeder van eisers, niet

gespecificeerd om welke sieraden of waardevolle zaken het gaat en zij hebben verder ook geen feiten of omstandigheden aangedragen die onderbouwen dat de sieraden nog steeds in het bezit waren van erflater. Ook dit deel van de vordering wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:11854

Zaaknummer: 11444539

Rechters: J.S. Reid

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser die gedaagde dagvaardt in hoedanigheid van executeur en erfgenaam is niet-ontvankelijk omdat door beneficiaire aanvaarding de vereffening in werking is getreden en de executele is geëindigd.

Erflaatster heeft aan haar partner/eiser haar aandeel in de onverdeelde eigendom van de woning gelegateerd. Gedaagde is hun zoon en erflaatsters enig erfgenaam en heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. Eiser heeft gedaagde gedagvaard in zijn hoedanigheid van erfgenaam en executeur en o.m. afgifte van het legaat gevorderd. Gedaagde is op grond van artikel 4:195 lid 1 BW van rechtswege vereffenaar van de nalatenschap geworden. Zijn taak als executeur is hiermee geëindigd. Alleen de vereffenaar vertegenwoordigt de nalatenschap in en buiten rechte (art. 4:211 lid 2 BW). Nu niet is gebleken dat de vereffening zou zijn afgerond, brengt dit mee dat eiser gedaagde in deze procedure had moeten dagvaarden in zijn hoedanigheid van vereffenaar. Eiser heeft gedaagde echter gedagvaard in zijn hoedanigheid van executeur, wat hij dus niet meer is. De voorzieningenrechter ziet in de toevoeging van het woord (mede) geen aanleiding om ervan uit te kunnen gaan dat gedaagde ook in zijn hoedanigheid van vereffenaar is gedagvaard en dat gedaagde dat had moeten begrijpen. De dagvaarding biedt daarvoor geen aanknopingspunten. Hierin staat namelijk dat gedaagde als executeur en enig erfgenaam het legaat aan eiser moet afgeven, zodat gedaagde hoogstens had moeten begrijpen dat hij mede in zijn hoedanigheid van erfgenaam was gedagvaard. Eiser wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 16-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:7074

Zaaknummer: C/02/440071 / KG ZA 25-485 (E)

Rechters: K.H.J. Vermariën

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Dochter maakt tijdens leven van wilsonbekwame erflaatster onrechtmatig gebruik van bankvolmacht maar bank is niet tekortgeschoten in haar zorgplicht.

In deze zaak is het erfrechtelijk aspect dat de enig erfgenaam van erflaatster een schadevergoeding eist van haar bank en onderfde enig dochter [gedaagden 1 en 2] in verband met tijdens leven van erflaatster onrechtmatig van haar rekening onttrokken gelden. Aan de dochter is via een in april 2017 ondertekend formulier een volmacht verstrekt voor de bankrekening. In de periode van de volmachtverlening tot na haar overlijden in 2020 is een groot deel van erflaatsters vermogen aangewend voor pinbetalingen, opnames, betalingen in winkels en overschrijvingen. In januari 2018 heeft de bank aan erflaatster bericht dat zij haar bankrekening in reservering heeft gezet vanwege een opmerkelijk recent uitgavenpatroon. Als gevolg hiervan konden vanaf de bankrekening geen betalingen meer worden gedaan. Enkele dagen later is deze blokkering weer opgeheven. Eiseres voert onder meer aan dat erflaatster ten tijde van de volmachtverlening en daarna niet beschikte over haar volledige geestvermogens en dat de dochter daar misbruik van heeft gemaakt. De bank heeft volgens eiseres haar zorgplicht geschonden, zowel met betrekking tot de volmachtverlening als met betrekking tot de (de)blokkering van de bankrekening. Uit een op verzoek van eiseres door de rechtbank nodig geacht en door een deskundige opgesteld rapport en hetgeen daarna is gewisseld trekt de rechtbank de conclusie dat eiseres het bewijs heeft geleverd dat erflaatster wilsonbekwaam was ten tijde van de volmachtverlening op 14 april 2017. Daarnaast volgt uit het deskundigenbericht dat erflaatster wilsonbekwaam is gebleven vanaf dat moment tot aan haar overlijden. Tegen die achtergrond van wilsonbekwaamheid is voldoende komen vast te staan dat de dochter onrechtmatig heeft gehandeld bij de totstandkoming en het gebruik van de volmacht (daarvoor verwijst de rechtbank ook naar een tussenvonnis uit 2023). De dochter krijgt de gelegenheid om bewijs te leveren van haar stelling dat de opnames en betalingen die zijn verricht gedurende de periode dat erflaatster niet wilsbekwaam was, ten goede zijn gekomen aan laatstgenoemde. Daarbij zal zij, voor zover zij dat nog niet heeft gedaan, ook moeten specificeren tot welk bedrag betalingen aan erflaatster ten goede zijn gekomen. De rechtbank komt niet terug op het voorlopig oordeel in het genoemde tussenvonnis dat de bank onvoldoende reden had om aan de geldigheid van de volmacht te twijfelen voordat zij de

rekening van erflaatster op 26 januari 2018 blokkeerde. De rechtbank oordeelt dat de bank ook niet toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van haar zorgplicht jegens erflaatster wat betreft de (de)blokkering van de rekening van erflaatster. overige

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:6438

Zaaknummer: C/13/721751

Rechters: S.P. Pompe

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter oordeelt dat mede-erfgenaam huurbescherming toekomt en dat beroep daarop niet in strijd is met redelijkheid en billijkheid.

Partijen zijn erfgenamen van hun in 2010 overleden en als zodanig eigenaar geworden van diverse onroerende zaken. Over de verdeling daarvan is uiteindelijk in 2024 tijdens een gevoerde procedure overeenstemming bereikt en is in december 2024 in een vonnis vastgelegd conform deze overeenstemming te verdelen. Die verdeling is vervolgens aangehouden en thans houdt partijen verdeeld of aan een van partijen/gedaagde sub 4, die in een van de woningen woont, op grond van een bestaande huurovereenkomst woonruimte een beroep op huurbescherming toekomt. Na verwijzing oordeelt de kantonrechter dat er sprake is van een huurovereenkomst van woonruimte (art. 7:201 lid 1 onder a BW jo. art. 7:233 BW). Moeder heeft zich namelijk verbonden om een woning aan gedaagde sub 4 in gebruik te geven en hij heeft zich verbonden om daarvoor huur te betalen aan moeder. Dat het geen zelfstandige woning is, maakt dit niet anders, omdat deze woning ook dan onder het begrip woonruimte valt. De gebruikte benaming bedrijfswoning en het bepaalde in de overeenkomst waarin een koppeling is gemaakt tussen de huur van de woning en de huur van het bedrijfsgebouw, doen aan deze kwalificatie ook niet af. Bepalend is dat de woning door moeder in gebruik is gegeven als woonhuis voor gedaagde sub 4 en zijn gezin en ook feitelijk zo is gebruikt en dat gedaagde sub 4 daarvoor steeds huur heeft betaald. Daarbij komt dat de daarachter gelegen bedrijfsruimte is gehuurd door iemand anders. Daarmee is duidelijk dat het geen huur van een bedrijfsafhankelijke woning betreft waarop het huurrecht voor bedrijfsruimtes van toepassing is en evenmin huur van een (oneigenlijke) dienstwoning, waarbij de bewoning verband houdt met het verrichten van arbeid in loondienst. De door partijen bedoelde bedrijfswoning valt onder het begrip woonruimte. Ook is de huurovereenkomst niet geëindigd. Deze was voor bepaalde tijd aangegaan en had aanvankelijk dus een tijdelijk karakter. Tussen partijen staat vast dat de overeenkomst na de einddatum door moeder en gedaagde sub 4 (stilzwijgend) is voortgezet. Dat betekent dat de huurovereenkomst op grond van de wet voor onbepaalde tijd is verlengd (art. 7:230 BW). Na het overlijden van moeder is de huurovereenkomst van rechtswege ongewijzigd voortgezet door partijen samen als erfgenamen in de plaats van moeder als verhuurder (art. 7:229 lid 1

BW). Anders dan gesteld komt gedaagde sub 4 huurbescherming toe en het beroep daarop is niet in strijd met de redelijkheid en billijkheid. Eisers voeren weliswaar aan dat de intentie een tijdelijke huur was en dat voortgezette huur de mogelijkheden tot exploitatie van de omliggende panden/percelen bemoeilijkt en tot kapitaalvernietiging leidt, maar de kantonrechter volgt hen daarin niet. De vermeende slechte staat van de woning kan een grond opleveren voor opzegging of ontbinding van de huurovereenkomst, maar van die mogelijkheden tot beëindiging van de huurovereenkomst is (nog) geen gebruik gemaakt. Zolang de huurovereenkomst niet rechtsgeldig is beëindigd, mag gedaagde sub 4 tegen betaling van de huur in de woning blijven wonen en zich op huurbescherming beroepen. Ook door een eventuele verkoop van de woning eindigt de huurovereenkomst niet. Dat de verkoop van het onroerend goed in de huidige situatie mogelijk minder opbrengt dan in ontruimde staat, doet aan het sterke recht op huurbescherming niet af.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 05-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:6302

Zaaknummer: 11919790 UC EXPL 25-7999

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Beroep op ex artikel 8 EVRM te respecteren woonbelang baat niet;
zonder titel bewoonde nalatenschapswoning moet worden ontruimd.***

Eisers zijn de erfgenamen van de in 1998 kinderloos overleden erflaatster. Tot haar nalatenschap behoort o.m. een woning. Erflaatster was bevriend met de vader van gedaagde. De in 2007 overleden vader van gedaagde en gedaagde wonen sinds erflaatsters overlijden in die woning. Gedaagde is ook na het overlijden van zijn vader – met tussenpozen – kosteloos in de woning blijven wonen. Eisers vorderen ontruiming van de woning in verband met verkoop ervan. Gedaagde beroept zich op artikel 8 EVRM en stelt dat hij een rechtens te respecteren woonbelang heeft, o.m. omdat hij 25 jaar in de woning woont. Ontruiming is volgens hem ook misbruik van recht. Het gerecht stelt voorop dat het hier niet gaat om een strafrechtelijke ontruiming door de overheid, maar om een civielrechtelijke ontruiming gegrond op het recht van een eigenaar om zijn eigendom op te eisen (art. 5:2 BW BES). De in artikel 8 lid 2 EVRM vermelde gronden wat betreft inmenging van openbaar gezag, waaronder het beroep van gedaagde op het vereiste dat inmenging op het woonbelang in een democratische samenleving noodzakelijk moet zijn, zijn in dit geval niet aan de orde. De proportionaliteitstoetsing van artikel 8 lid 1 EVRM die in het kader deze procedure moet worden gemaakt moet worden ingevuld door de beperkingen die in artikel 3:13 BW BES worden gesteld aan de uitoefening van genoemde bevoegdheden door eisers. Volgens het gerecht verblijft gedaagde zonder recht of titel in de woning. Hoewel de gevorderde ontruiming van de woning als een inmenging in het recht op een woonbelang van gedaagde, zoals vastgelegd in artikel 8 lid 1 EVRM, kan worden gezien, wordt geoordeeld dat deze inmenging proportioneel en gerechtvaardigd is. Daarbij is het van belang dat gedaagde gedurende een lange periode kosteloos in de woning heeft kunnen verblijven. Bovendien had gedaagde moeten weten dat aan die situatie een einde zou komen. In 2024 hebben eisers namelijk ook al een procedure gevoerd tot ontruiming van de woning die wegens gebrek aan spoedeisend belang werd afgewezen. Dat gedaagde op dit moment nog geen andere woning heeft om in te wonen en het gelet op het tekort aan betaalbare huurwoningen op Bonaire lastig is om nieuwe woonruimte te vinden brengt niet met zich dat eisers niet tot uitoefening van hun bevoegdheid kunnen komen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:116

Zaaknummer: BON202500477

Rechters: J.M.J. Keltjens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Legaat hoeft nog niet te worden uitgekeerd omdat omvang onvoldoende vast staat, maar in verband met daarover verschuldigde erfbelasting moet wel een voorschot uitbetaald worden.

De in 2020 overleden erflater heeft gedaagde tot executeur benoemd en verder o.m. aan eisers een legaat ter grootte van 1% van de het zuiver saldo van de nalatenschap toegekend en aangegeven dat de legaten zo spoedig mogelijk moeten worden uitgekeerd. Nadat de Belastingdienst in 2024 een aanslag erfbelasting heeft opgelegd is deze in eerste instantie aan gedaagde verstuurd met het verzoek eisers daarvan in kennis te stellen. De herinnering is vervolgens rechtstreeks aan eisers gestuurd waarop gedaagde bij navraag aangaf dat in verband met een bezwaarprocedure geen actie nodig was. In 2025 geeft gedaagde aan dat achterstand in de afwikkeling is ontstaan, maar dat hij op korte termijn het overleg met de Belastingdienst zal afronden. In september 2025 bericht de Belastingdienst dat het verleende uitstel is vervallen en dat de aanslag binnen 14 dagen moet worden voldaan. Gedaagde is vervolgens gesommeerd de legaten uit te betalen, en inzage te verschaffen in de afwikkeling. Thans vorderen eisers in kort geding uitkering van het legaat dan wel de verschuldigde erfbelasting. De voorzieningenrechter acht aanhouding niet zinvol gezien de jaren lopende vereffening. De gevorderde uitkering van de legaten wordt afgewezen omdat de omvang daarvan nog niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld. Voor wat betreft de erfbelasting betoogt gedaagde dat hij als executeur ingevolge artikel 47 Invorderingswet hoofdelijk aansprakelijk is voor de aanslag erfbelasting en dat hij op grond van artikel 4:7 lid 1 sub e BW in combinatie met artikel 4:144 lid 1 BW de aanslag erfbelasting moet voldoen, zodat het bedrag van de aanslag erfbelasting niet aan eisers moet worden uitbetaald. Dit betoog gaat niet op. Uit het testament van erflater volgt dat het gelegateerde bedrag niet vrij is van rechten en kosten. Dat betekent dat de erfbelasting die verschuldigd is naar aanleiding van het gelegateerde bedrag voor rekening komt van eisers en niet wordt voldaan uit de nalatenschap. Daarmee rijmt dat de Belastingdienst de aanslagen erfbelasting rechtstreeks bij eisers heeft belast. Feit is dat zij op dit moment te maken hebben met aanslagen erfbelasting die op korte termijn moeten worden betaald. Het is niet uit te sluiten dat de hoogte van die aanslagen in de toekomst wordt verlaagd naar aanleiding van de bezwaarprocedure dan wel de gesprekken tussen de accountant van een van de eisers en de Belastingdienst. Gedaagde heeft niet

onderbouwd dat het aannemelijk is dat het gevorderde bedrag (ter hoogte van de erfbelasting) hoger uitvalt dan de uiteindelijke omvang van het geldlegaat. Dat brengt met zich dat gedaagde wordt veroordeeld om een bedrag als voorschot op de uit te keren geldlegaten aan iedere eiser te voldoen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 28-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13943

Zaaknummer: C/10/708929 / KG ZA 25-1070

Rechters: P. de Bruin

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter is voornemens het kostenbeding van advocaat die partij bijstaat bij afwikkeling van nalatenschap als oneerlijk te bestempelen.

Deze uitspraak betreft een tussenvonnis waarin de kantonrechter het voornemen uitspreekt om het kostenbeding van het advocatenkantoor dat gedaagde bijstond bij de afwikkeling van haar in 2022 overleden partner te vernietigen omdat het oneerlijk is. Het enkel noemen van een uurtarief stelt de gemiddelde, normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende consument niet in staat om alle financiële consequenties in te schatten die voor hem uit het beding voortvloeien, namelijk het totale bedrag dat hij voor de diensten zal moeten betalen. Hoewel dit in het geval van een opdracht aan een advocaat vaak moeilijk zal zijn, moet hij wel zodanige informatie verstrekken dat de consument op basis daarvan bij benadering de totale kosten van zijn diensten kan inschatten. Dat kan door een raming van het voorzienbare of minimale aantal uren dat nodig zal zijn of door met redelijke tussenpozen tussentijds te declareren waarbij het aantal gewerkte uren wordt vermeld. In de opdrachtbevestiging staat dat partijen een uurtarief van € 230 exclusief btw hebben afgesproken. Het is niet bekend of daarnaast andere informatie is verschaft die gedaagde in staat stelde om een inschatting te kunnen maken van het in totaal door haar voor de diensten te betalen bedrag. Hoewel dit mogelijk lastig in te schatten was, had van eiseres verwacht mogen worden dat zij op zijn minst de op dat moment voorzienbare verschillende te verrichten werkzaamheden zou benoemen en daarbij een inschatting zou maken van het minimale aantal daaraan te besteden uren. Dit geldt temeer nu de kosten die eiseres bij gedaagde in rekening heeft gebracht circa € 22.500 bedragen (waarvan gedaagde € 1.500 heeft betaald). Uit de dagvaarding en de overgelegde stukken blijkt niet dat gedaagde daarmee rekening had moeten houden. Dat eiseres heeft aangegeven periodiek achteraf te factureren maakt, als een indicatie over de totale kosten ontbreekt, gelet op de hiervoor genoemde omstandigheden niet dat het beding toch transparant is. Bovendien is 'periodiek' geen duidelijk begrip. Uit de overgelegde facturen blijkt dat de periodes tussen de facturen varieert van ruim een maand tot bijna tien maanden. De gemaakte afspraken komen er feitelijk op neer dat gedaagde eiseres een carte blanche heeft gegeven voor wat betreft de te maken kosten. Er is geen inschatting gemaakt van de minimale kosten, er is niet gebleken van een afspraak die erop neerkomt dat eiseres gedaagde zou waarschuwen als de kosten een bepaald

bedrag bereikt zouden hebben en er is geen maximum afgesproken. De opdracht zelf is ook niet strikt afgebakend; de omschrijving die is opgenomen in de opdrachtbevestiging is bijzonder ruim. Gelet op deze omstandigheden acht de kantonrechter het evenwicht tussen de rechten en verplichtingen van partijen aanzienlijk verstoord ten nadele van gedaagde. Dat maakt het beding naar het voorlopig oordeel van de kantonrechter oneerlijk. Dit heeft tot gevolg dat de hele overeenkomst nietig wordt, omdat een overeenkomst van opdracht zonder kostenbeding geen betekenis heeft. De advocaat mag zich hierover eerst nog uitlaten, nu dit niet eerder in de procedure ter sprake is gekomen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13634

Zaaknummer: 11731377 CV EXPL 25-13053

Rechters: B.J.R. van Tongeren

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van de voormalige bestuurders van een ontbonden stichting wordt de vereffening heropend omdat de stichting nadien erfgenaam is geworden.

Op verzoek van de voormalige bestuurders/vereffenaars van een ontbonden stichting wordt de vereffening heropend omdat na ontbinding bekend werd dat de stichting erfgenaam is van een positief erfdeel zodat er een bate is als bedoeld in artikel 2:23c BW. Tot de nalatenschap behoort een woning en die kan pas verkocht worden als de gezamenlijke erfgenamen daartoe overgaan, omdat een executeur ontbreekt. De daadwerkelijke waarde van het erfdeel van de stichting is nog niet bekend, mede omdat in de opengevallen nalatenschap een registergoed zit dat eerst verkocht moet worden. Omdat er geen executeur van de nalatenschap is, kan de woning echter pas verkocht worden nadat de gezamenlijke erfgenamen daartoe overgaan. Ook daarvoor is het nodig dat de vereffening van het vermogen van de stichting wordt heropend.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 17-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13422

Zaaknummer: 708123 HA RK 25-990

Rechters: P. de Bruin

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank verklaart ex artikel 1:426 lid 2 sub b BW dat de vader van verzoeker is overleden.

De vader van verzoeker is op 5 maart 2021 door de politie levenloos aangetroffen in zijn woning op de Filipijnen. Verzoeker had beperkt contact met zijn vader. Nadien heeft verzoeker zich ingespannen om een overlijdensakte te verkrijgen in de Filipijnen, maar hij is hierin niet geslaagd. Ook navraag bij ambassades en het Consulair Dienstencentrum heeft daarbij niets opgeleverd. Verzoeker kan hierdoor geen door een bevoegde autoriteit opgemaakte akte van overlijden overleggen ten behoeve van het opvragen van een eventueel testament en zo nodig afwikkeling van de nalatenschap. Het Openbaar Ministerie heeft in de conclusie aangegeven dat verzoeker een gerechtvaardigd beroep doet op artikel 1:426 lid 2 BW en dat aan de formele vereisten is voldaan. Naar het oordeel van de rechtbank kan, alle omstandigheden in aanmerking genomen, vastgesteld worden dat de vader van verzoeker, op de wijze zoals weergegeven in het verzoekschrift, is overleden. Het verzoek is gegrond op artikel 1:426 lid 2 sub b BW en wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 01-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:21939

Zaaknummer: C/09/682409 / FA RK 25-2222

Rechters: C.S.F. de Nijs

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenaam wordt bij verstek in kort geding veroordeeld het eerdere vonnis waarbij een perceel grond aan hem is toebedeeld na te komen.

In mei 2025 heeft het gerecht in het kader van de scheiding en deling van de nalatenschap van de vader van partijen bij uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis een perceel erfpachtgrond te Bonaire toebedeeld aan gedaagde. Bij het verlijden van de binnen 120 dagen te passeren notariële akte moet gedaagde een bedrag van USD 318.247,84 betalen aan eiser. Eiser vordert dat gedaagde wordt bevolen om op straffe van een dwangsom dit eerdere vonnis na te komen. In dit kort geding is tegen gedaagde verstek verleend en ligt in de aard van de vordering een spoedeisend belang besloten. De vordering komt het gerecht niet onrechtmatig of ongegrond voor. Een dwangsom kan niet worden opgelegd bij een veroordeling tot betaling van een geldsom, artikel 611a Rv BES. Gedaagde wordt bevolen om binnen veertien dagen een afspraak te maken om binnen negentig dagen bij een notaris de notariële akte te verlijden. Bij niet-nakoming moet een dwangsom worden betaald voor iedere dag dat niet aan deze veroordeling wordt voldaan. Gedaagde wordt ook bevolen om bij bedoelde afspraak bij de notaris te verschijnen en de akte te ondertekenen. Ook aan deze verplichting wordt een dwangsom verbonden. Mocht, anders dan gedaagde steeds heeft aangevoerd, hij niet in staat zijn zelf het perceel te kopen, dan is het ter voorkoming van het verschuldigd worden van aanzienlijke dwangsommen aan hem om met spoed initiatieven te nemen voor de verkoop aan een ander en daartoe met eiser en hun zus afspraken te maken.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 03-12-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:123

Zaaknummer: BON202500557

Rechters: R.P.P. Hoekstra

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In artikel 4:16 BW wordt artikel 3:195 BW niet van toepassing verklaard, het hof ziet geen grond voor toepassing naar analogie.

Vervolg op de tussenbeschikkingen ERF 2025-0155 en 2025-0495. In de laatste tussenbeschikking heeft het hof geoordeeld dat verzoekster jegens verweerders gebonden is aan de afspraak dat haar erfaanspraak gebaseerd kon worden op de waarde van de nalatenschap van vader in verpachte staat. In die beschikking is verzoekster vervolgens in de gelegenheid gesteld om zich aan de hand van door verweerders overgelegde en (eventueel) nog aanvullend over te leggen financiële bescheiden, uit te laten over de vraag wat uit die financiële bescheiden volgt voor de hoogte van haar vordering op moeder op grond van artikel 4:13 lid 3 BW in samenhang met artikel 4:15 BW. Verzoekster heeft meegedeeld dat zij het niet eens is met die oordelen. Het hof geeft aan dat de oordelen zijn aan te merken als bindende eindbeslissingen waarin het hof definitief heeft beslist over bepaalde geschilpunten. Van die beslissingen kan het hof in beginsel niet terugkomen. Dat verbod geldt evenwel niet onverkort. Als mocht blijken dat een eindbeslissing berust op een onjuiste juridische of feitelijke grondslag, dan is de rechter namelijk wel bevoegd om die beslissing te heroverwegen. De argumenten die verzoekster aanvoert, geven het hof echter geen aanleiding om terug te komen van zijn bindende eindbeslissingen.

Interessant is vooral de overweging van het hof over de verhouding tussen artikel 4:16 BW en artikel 3:195 BW. Het hof verwerpt de stelling van verzoekster dat, als wordt aangenomen dat er al een vaststelling van haar geldvordering heeft plaatsgevonden, die met een analoge toepassing van artikel 3:195 BW nietig is omdat moeder daar niet bij betrokken was. Het gaat in deze zaak om de vaststelling van de hoogte van de geldvordering van verzoekster op moeder als bedoeld in artikel 4:16 BW. Anders dan diverse andere artikelen uit Boek 3 BW bepaalt dat artikel niet dat artikel 3:195 BW van overeenkomstige toepassing is. Niet valt in te zien dat en waarom dat artikel dan wel van analoge toepassing zou zijn. Bovendien is moeder in deze procedure vertegenwoordigd door haar bewindvoerder en heeft die zich geschaard achter het standpunt van belanghebbenden 1 en 2. Als al sprake zou zijn van een tekortkoming bij de totstandkoming van de afspraken tussen partijen over de (wijze van) waardebepaling van de nalatenschap van vader omdat moeder daar niet bij betrokken zou zijn geweest – wat

door belanghebbenden 1 en 2 wordt betwist – is die daardoor geheel.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-12-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:7612

Zaaknummer: 200.321.723/01

Rechters: O.E. Mulder, M.W. Zandbergen en T.K. Lekkerkerker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wie welbewust een langdurig onverdeelde boedel in gebruik neemt, geldt in beginsel naar verkeersopvattingen als houder voor de boedel, niet als bezitter.

De zaak betreft een perceel grond op Bonaire. Interessant is het deel van de uitspraak waarin het gerecht het verzoek van eiser afwijst te verklaren dat hij door verkrijgende of bevrijdende verjaring eigenaar is geworden. Het gerecht geeft aan dat het vaste rechtspraak van het Hof en de gerechten in eerste aanleg is dat wie welbewust (een deel van) een langdurig onverdeelde boedel in gebruik neemt, in beginsel naar verkeersopvattingen als houder voor de boedel geldt (zie HR 14 februari 2020, ECLI:NL:HR:2020:257, *Rancho*, r.o. 5.3.4). Voor verkrijging door verjaring is bezit nodig. Vervolgens gaat het gerecht in op de betekenis van de aanduiding in het kadaster 'Eigenaar onbekend' en welke stappen vervolgens ondernomen (kunnen) worden om verder over het perceel en het verzoek te kunnen beslissen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 01-08-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:128

Zaaknummer: BON202500029

Rechters: J. de Boer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank volgt de toelichting van de notaris op de door erflater bedoelde omvang van het door hem gelegateerde recht van gebruik en bewoning.

De in 2023 overleden erflater was de broer van gedaagde en eiseres (in conventie 5) en de oom van de overige vier eisers (in conventie)/erfgenamen. Erflater voerde met gedaagde een gezamenlijke huishouding en in het door erflater opgestelde testament zijn gedaagde en eiseres sub 5 tot executeur benoemd. Aan gedaagde is tevens een legaat toegekend van gebruik en bewoning van de door gedaagde en erflater tezamen bewoonde en aan erflater toebehorende woonboerderij. In geschil is de omvang van het legaat en dat is mede veroorzaakt doordat in de conceptversie van het testament het legaat beperkt was tot het woongedeelte van de boerderij, een en ander aangeduid met een detailtekening. De rechtbank overweegt dat uit artikel 4:46 lid 1 BW volgt dat bij de uitleg van een testament dient te worden gelet op de verhouding die het testament wenst te regelen en om de omstandigheden waaronder het testament is gemaakt. In ieder geval als het testament onduidelijk is, kunnen bij die uitleg daden en verklaringen van de erflater worden betrokken die niet in het testament zelf zijn vervat. Naar het oordeel van de rechtbank is het testament ten aanzien van het legaat niet geheel duidelijk. Uit de tekst van de betreffende bepaling blijkt weliswaar dat het legaat ziet op een aan gedaagde te verstrekken recht van gebruik en bewoning, maar de omschrijving van het object van dat recht is met de bewoordingen ‘mijn gehele woonboerderij met binnenplaats en de in- en uitgangen van die boerderij’ niet voldoende helder. De term ‘woonboerderij’ heeft een niet zodanig eenduidige betekenis dat met het hanteren daarvan klip en klaar is waar het recht op ziet en dus ook niet of daarmee bedoeld wordt op het deel van het perceel van erflater waar volgens eisers het recht van gebruik en bewoning moet worden gevestigd of op het deel van het perceel dat gedaagde aanwijst. Er is maar één rechtstreekse bron van informatie over de bedoeling van erflater, dat is – zo de rechtbank – de notaris. Die verklaart expliciet dat het de bedoeling van erflater was dat het legaat enkel zou zien op het woongedeelte met binnenplaats en niet op de overige tot de boerderij behorende schuren, stallen en werkplaatsen. Daaraan heeft de notaris toegevoegd dat aan hem geen mededelingen zijn gedaan over een gebruik door gedaagde van een werkplaats ten behoeve van zijn hobby. Verder is de notaris in zijn verklaring ingegaan op de omstandigheden die een

rol hebben gespeeld bij de gemaakte afweging, zoals de omstandigheid dat gedaagde in de visie van erflater geen rol speelde in het boerenbedrijf. Dit maakt dat de rechtbank aangeeft uit te moeten gaan van de verklaring van de notaris.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 02-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:11809

Zaaknummer: C/03/329287 / HA ZA 24-163

Rechters: B.R.M. de Bruijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Rechtbank gaat voorbij aan bezwaren tegen door deskundige
getaxeerde waarde.***

In een tussenvonnis is een deskundige benoemd die de waarde van de woning heeft getaxeerd. Gedaagde sluit zich daarbij aan, maar eiseres is het daar niet mee eens. De rechtbank gaat in op de diverse bezwaren en neemt uiteindelijk de waarde vastgesteld door de deskundige over. Ook het verzoek om een andere peildatum te hanteren, wijst de rechtbank af. Met deze uitgangspunten stelt de rechtbank vervolgens de verdeling vast.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 16-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:11815

Zaaknummer: C/03/311293 / HA ZA 22-502

Rechters: B.R.M. de Bruijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenaam is niet-ontvankelijk ter zake van jegens een executeur ingestelde vorderingen omdat deze als gevolg van beneficiare aanvaarding al lang niet meer in functie is.

Het hoger beroep betreft de zaak waarvan de tussenuitspraak is besproken onder ERF 2024-0488 en de einduitspraak is gepubliceerd onder ECLI:NL:RBGEL:2024:5114. Kort en goed werd geoordeeld dat de taak van een executeur was geëindigd door het intreden van de vereffening na een beneficiare aanvaarding, terwijl de nalatenschap niet ruimschoots toereikend was. Dit betekende dat eiser/appellant niet-ontvankelijk werd verklaard in zijn vordering tegen de executeur. Het hof is net als de rechtbank van oordeel dat appellant niet-ontvankelijk is in twee van zijn vorderingen die hij instelt tegen de executeur, terwijl al lang vaststaat dat de taak van de executeur is geëindigd. Dat is gebeurd op het moment dat de nalatenschap van erflaatster beneficiar werd aanvaard. Niet is gebleken dat de executeur die bevoegd was tot voldoening van opeisbare schulden en legaten destijds kon aantonen dat de goederen van de nalatenschap ruimschoots toereikend zijn om alle schulden van de nalatenschap te voldoen. Zou dat wel het geval zijn geweest, dan zou de taak van de executeur nog niet zijn geëindigd. Appellant heeft gelijk – zo het hof – als hij zegt: ‘De beneficiare aanvaarding leidt niet tot een blokkade van de civielrechtelijke aanspraak van een legataris op zijn legaat.’ Hij kan die aanspraak alleen niet meer geldend maken jegens een executeur wiens taak al begin 2018 is geëindigd. Appellant zal voor de betaling van zijn legaat andere wegen moeten bewandelen en de betaling daarvan in de vereffening aan de orde moeten stellen.

Verder stelt appellant in dit hoger beroep nieuwe rechtsvorderingen in tegen de executeur. Die rechtsvorderingen gaan over onrechtmatige handelingen die de executeur zou hebben verricht voordat hij executeur was. Ook in deze rechtsvorderingen is appellant niet-ontvankelijk. Appellant heeft de executeur in zijn inleidende dagvaarding alleen gedagvaard in diens hoedanigheid van executeur; de executeur vertegenwoordigt in dit geding de erfgenamen. Hij kan in hoger beroep niet voor het eerst nieuwe rechtsvorderingen instellen tegen de executeur in een andere hoedanigheid dan die van executeur als vertegenwoordiger van de erfgenamen. Appellant wil verder dat het hof beveelt dat de andere erfgenamen op voet van artikel 118 Rv in dit geding moeten worden opgeroepen. Appellant noemt dat een wijziging van eis. Het hof

geeft dat bevel niet. Als appellant vindt dat er in dit geding sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding die het noodzakelijk maakt dat ook de andere erfgenamen in dit geding worden betrokken, had hij hen zelf als derden kunnen oproepen. Daarvoor heeft hij geen bevel van het hof nodig. Verder is niet gebleken van een noodzaak hen in dit geding te betrekken. Appellant spreekt wel over een vordering tot verdeling van de nalatenschap, maar stelt die vordering niet in deze procedure in. De executeur, tegen wie appellant in deze procedure vorderingen instelt, is geen deelgenoot en hoeft niet te worden betrokken bij een verdeling. In incidenteel beroep vindt de executeur dat de rechtbank hem niet had mogen veroordelen aan appellant inzage en afschrift te verstrekken van alle informatie die de executeur tot zijn beschikking heeft voor de berekening van zijn erfdeel, waaronder een boedelbeschrijving en de aangifte erfbelasting. Het hof volgt de executeur hierin aangezien zijn taak al lang geleden is geëindigd. De executeur is dan ook niet meer gehouden informatie te geven aan appellant als erfgenaam. Daarnaast geldt dat niet vaststaat dat de executeur destijds in de periode dat hij executeur was een boedelbeschrijving heeft gemaakt of een aangifte erfbelasting heeft gedaan. De executeur zegt dat de bankafschriften over 2010-2017 zijn overgelegd. Uit het verweer van appellant tegen deze grief leidt het hof af dat de executeur uiteindelijk wel inzage heeft gegeven in de gewenste stukken. Het had op de weg van appellant gelegen te concretiseren welke stukken hij dan toch nog niet heeft. Dat heeft hij niet gedaan.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-12-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:7898

Zaaknummer: 200.349.326

Rechters: J.H. Lieber, M.L. van der Bel en S. Kuijpers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank geeft geen opdracht tot verbetering van een akte van overlijden van een overledene die na vermissing dood is gevonden.

Een man is overleden nadat hij elf weken vermist is geweest. Van het overlijden van de man is door de ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) in 2022 een akte opgemaakt die is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. In 2022 is ook de moeder van de man overleden. Verzoeker, een broer van de man, verzoekt de overlijdensakte aan te vullen met een andere datum van overlijden. De rechtbank verklaart de man ontvankelijk, maar wijst het gevorderde af. De rechtbank is van oordeel dat er geen sprake is van een akte die onvolledig is of een misslag bevat. De ABS heeft voldoende onderbouwd dat de akte van lijkvinding correct is opgesteld conform artikel 62 van het Besluit Burgerlijke Stand. De opgemaakte akte van lijkvinding bewijst namelijk dat het lijk van de daarin genoemde persoon op de plaats en de dag, zoals in de akte vermeld, is gevonden. Van een misslag is daarom geen sprake. Verzoeker stelt verder dat de akte onvolledig is omdat de datum van overlijden van de man ontbreekt. Ter onderbouwing van het verzoek verwijst verzoeker naar een transcriptie van een telefoongesprek met de forensisch arts die is ingeschakeld toen het lichaam van de man is aangetroffen nadat hij was overleden in de bossen. Volgens verzoeker kan uit hetgeen de forensisch arts heeft verklaard worden afgeleid wat de meest aannemelijke dag van overlijden is. De rechtbank is net als de ABS van oordeel dat verzoeker onvoldoende bewijs heeft overgelegd waaruit de exacte overlijdensdatum van de man blijkt. Voordat de man werd gevonden in de bossen was hij elf weken vermist en de exacte datum van overlijden is onbekend. De forensisch arts betrokken was bij de lijkvinding heeft hierover verklaard dat de mate van ontbinding van het lichaam passend was bij de vermissingsduur van elf weken daarvoor en dat de datum van overlijden daarom dicht lijkt aan te liggen tegen het moment van vermissing. Op grond van de overgelegde stukken kan de rechtbank daarom niet vaststellen wat de exacte datum van overlijden is van de man en daarmee kan ook geen (nieuwe) akte van overlijden van de man worden geregistreerd.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:7765

Zaaknummer: C/16/563537

Rechters: A.C. van den Boogaard

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Broer/erfgenaam die met zijn dochter zonder titel in nalatenschapswoning verblijft, moet deze ontruimen en meewerken aan verkoop.

Gedaagde en eiser zijn de erfgenamen in hun vaders nalatenschap. De tot die nalatenschap behorende woning wordt door gedaagde tezamen met zijn dochter bewoond. Eiser wil de woning vrij van huur en gebruik verkopen en vordert o.m. dat gedaagde woning ontruimt. Gedaagde verzet zich niet tegen de verkoop, maar wil deze pas ontruimen nadat die is verkocht. De voorzieningenrechter stelt vast dat er spoedeisend belang is, mede in verband met de doorlopende kosten en het feit dat eiser die al maandenlang uit eigen middelen voorschiet. Gedaagde verblijft al geruime tijd in de woning zonder dat hij daarvoor een vergoeding betaalt. Niet aannemelijk is geworden dat er sprake is van een concrete overeenkomst die ten grondslag ligt aan dat recht van (kosteloos) gebruik en bewoning door gedaagde (en zijn dochter). De kantonrechter heeft geoordeeld dat er geen sprake is van een huurovereenkomst [ERF 2025-0336]. Gedaagde heeft niet onderbouwd dat vader de woning aan hem in gebruik heeft gegeven. De voorzieningenrechter is van oordeel dat het belang van gedaagde om niet (vrijwillig) over te gaan tot ontruiming voorafgaand aan het te koop zetten van de woning, niet opweegt tegen het belang van eiser om tot spoedige verkoop van de woning over te gaan. Van eiser, als deelgenoot, kan in alle redelijkheid immers niet langer worden verlangd dat hij in de gegeven omstandigheden de financiële lasten van de woning voor zijn rekening neemt dan wel blijft nemen. Voldoende aannemelijk is dat de makelaar de woning in onbewoonde staat beter/sneller kan verkopen en dat hij niet tot verkoop van de woning zal overgaan zolang gedaagde in de woning verblijft. Gedaagde heeft dat overigens ook niet weersproken. Gedaagde wordt veroordeeld tot het verlenen van zijn medewerking aan de verkoop van de woning en de gedwongen ontruiming.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 04-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:6968

Zaaknummer: C/08/339645 / KG ZA 25-250

Rechters: A. Smedes

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De bewindvoerder wordt op diens verzoek ontslagen en moet verantwoording afleggen aan de door hem benoemde opvolger.

Verzoeker, een stichting, is tot testamentair bewindvoerder benoemd en heeft deze benoeming aanvaard. In december 2024 heeft verzoeker conform de testamentaire bepalingen bij notariële akte een opvolgend bewindvoerder benoemd. Het verzoek strekt ertoe verzoeker als testamentair bewindvoerder te ontslaan, omdat de stichting in liquidatie is en binnenkort wordt opgeheven. De kantonrechter verwijst naar artikel 4:164 BW en wijst gelet op de inhoud van het verzoek en de afwezigheid van verweer van de belanghebbende het verzoek toe. De kantonrechter wijst erop dat verzoeker aan het einde van zijn bewind rekening en verantwoording dient af te leggen en de goederen die hij wegens het bewind beheert, moet afdragen aan degene die hem in het beheer daarover opvolgt (ex art. 4:161 lid 1 BW en art. 4:165 lid 1 BW).

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 12-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:23450

Zaaknummer: 11447944

Rechters: J.C. Sluymer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In afwijking van de rechtbank acht het hof niet alleen de beschikking in het laatste testament van erflater nietig, maar ook die van het testament daarvoor.

In eerste aanleg heeft de rechtbank (ERF 2023-0046) kort gezegd geconcludeerd dat de aan dementie en alcoholisme lijdende erflater wilsonbekwaam was ten tijde van het opmaken van zijn laatste testament. Hiervoor waren relevant de bevindingen van een door de rechtbank benoemde deskundige en het feit dat de laatste beschikkingen in het testament van januari 2015 diametraal afwijken van hetgeen erflater tien maanden eerder had beschikt. Appellant, enig erfgenaam van vader, en broer van de overleden geïntimeerde, concludeert tot vernietiging van dit oordeel. Geïntimeerde heeft voor het geval het bestreden vonnis wordt bekrachtigd een grief aangevoerd, zijn eis gewijzigd en een verklaring voor recht gevorderd dat ook de eerdere uiterste wilsbeschikkingen neergelegd in het testament van 14 juli 2014 nietig zijn. Appellant maakt bezwaar tegen de eiswijziging omdat niet valt in te zien waarom de eis ten aanzien van het testament van juli 2014 niet ook in eerste instantie had kunnen worden ingesteld. Het hof gaat hieraan voorbij. Nog daargelaten de vraag of geïntimeerde op de hoogte was of had kunnen of moeten zijn van het bestaan van het testament van 14 juli 2014, acht het hof het bezwaar tegen de eiswijziging ongegrond. Mede gelet op de herstelfunctie van het hoger beroep, staat geen rechtsregel eraan in de weg om in hoger beroep alsnog een eis in te stellen die al eerder ingesteld had kunnen worden. Ook heeft appellant niet toegelicht dat door de vermeerdering van eis de procedure onredelijk zou worden vertraagd dan wel de verdediging onredelijk zou worden bemoeilijkt. Verder is het verlies van een instantie inherent aan het feit dat de wet toestaat dat een eis ook in hoger beroep kan worden vermeerderd. Het hof stelt voorop dat het zich realiseert dat het complex is om achteraf na iemands overlijden te beoordelen of diegene op enig moment wilsonbekwaam was. Het hof is van oordeel dat de deskundige deze conclusie voldoende overtuigend heeft gemotiveerd en onderbouwd in zijn rapport en neemt die conclusie dan ook over. Alles afwegende en in samenhang beziend acht het hof het niet nodig dat voor de oordeelsvorming over de wilsbekwaamheid ten tijde van het opmaken van het juli-testament een nieuw rapport moet worden opgesteld en oordeelt het hof dat de vader ook ten aanzien van dit (eerdere) testament van 14 juli 2014 handelingsonbekwaam was. Er is ook geen enkel aanknopingspunt in de

stellingen van partijen of in de overgelegde stukken, dat de conclusie rechtvaardigt dat de wilsonbekwaamheid van de vader pas na 14 juli 2014 is ontstaan. Dat eerder in andere procedures de kantonrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant en het hof hebben vastgesteld dat de vader wilsbekwaam was, maakt niet dat ten aanzien van het testament van 14 juli 2014 en het testament van 23 januari 2015 niet kan worden geoordeeld dat vader wilsonbekwaam was. Ter zitting in hoger beroep is (als onvoldoende betwist) komen vast te staan dat de bewuste gerechten ten tijde van de desbetreffende uitspraken niet op de hoogte waren van de rapportage van een neuroloog. Bovendien is het hof van oordeel dat het bij die uitspraken ging over minder complexe en minder verstrekkende rechtshandelingen dan de hier aan de orde zijnde wijzigingen van de testamenten van de vader. In dat kader geldt voorts dat anders dan appellant aanvoert, het enkele feit dat geïntimeerde in 2015 uiteindelijk akkoord is gegaan met bepaalde aspecten van de tegen zijn zin gedane schenkingen op papier, niet met zich brengt dat vader wilsbekwaam was ten tijde van het laten opmaken van de gewijzigde testamenten. Dat de notaris vader kennelijk wel wilsbekwaam heeft geacht ten tijde van het verlijden van het testament van 14 juli 2014 en het testament van 23 januari 2015, leidt ook niet tot een ander oordeel. Het feit dat vader geïntimeerde in 2010 al eens eerder heeft ontferd, wijst weliswaar op een eerdere moeizame verhouding tussen vader en geïntimeerde, maar deze omstandigheid leidt niet tot een ander oordeel van het hof. De deskundige heeft dergelijke strubbelingen ook in zijn onderzoek onderkend. Vaststaat echter dat vader deze onterving vrij spoedig weer heeft teruggedraaid. En ook overigens is het onvoldoende om te kunnen oordelen dat er dus geen sprake was of kon zijn van wilsonbekwaamheid op 14 juli 2014 en 23 januari 2015.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-08-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:2304

Zaaknummer: 200.325.882_01

Rechters: P.M. Arnoldus-Smit, A.C. van Campen en G.M. Menon

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter gaat in op van bewindvoerder gevorderde rekening en verantwoording over legitieme portie, omdat niet tijdig een beroep is gedaan op de legitieme portie en het recht daarop is vervallen.

Erflaatster is overleden in 2007. In haar testament bepaalde zij dat haar dochter X niet méér zal ontvangen dan haar legitieme portie en dat alles wat zij verkrijgt onder bewind wordt gesteld. Gedaagde is tot bewindvoerder benoemd. Dochter X is overleden in 2019 en eiser is erfgenaam van X. Eiser vordert dat gedaagde verantwoording aflegt over het gevoerde bewind. Eiser stelt dat gedaagde het testamentaire bewind stilzwijgend heeft aanvaard door dit niet uitdrukkelijk te verwerpen. Gedaagde heeft als bewindvoerder nimmer rekening en verantwoording afgelegd. Van verjaring is geen sprake, omdat eiser pas na het overlijden van X vernam dat gedaagde nimmer rekening en verantwoording heeft afgelegd. Gedaagde stelt het bewind nooit te hebben aanvaard. X heeft van erflater meerdere schenkingen ontvangen, die niet vrij van inbreng waren. De legitieme portie van de dochter was daarom nihil. De kantonrechter geeft aan dat de mogelijkheid om aanspraak te maken op een legitieme portie vervalt, indien een legitimaris niet uiterlijk vijf jaren na het overlijden van de erflater heeft verklaard dat hij zijn legitieme portie wenst te ontvangen. Gesteld noch gebleken is dat X binnen vijf jaren na het overlijden aanspraak heeft gemaakt op haar legitieme portie. Dat houdt in dat een eventueel recht op een legitieme portie is komen te vervallen. Aangezien het gaat om een verval van recht, is een stuiting (zoals bij verjaring) niet mogelijk. Dat houdt in dat eiseres geen belang heeft bij haar vorderingen en dat in het midden kan blijven of er sprake was van een legitieme portie waarvoor mogelijk een testamentair bewind gold. Daarom worden de vorderingen van eiseres afgewezen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 12-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:7849

Zaaknummer: 11545453 \ CV EXPL 25-601 (E)

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door eisers gevorderde wijze van verdeling perceel levert geen eerlijke verdeling op; gerecht besluit tot verkoop en verdeling van de opbrengst.

Het gerecht wijst de door eisers gevorderde verdeling van een nalatenschapsperceel af. Toedeling volgens eisers voorstel levert geen eerlijke verdeling op; dat is het Gerecht met de overige erfgenamen eens. Zoals ter plaatse is gebleken en toegelicht door een van de overige erven ter zitting zijn de hoger gelegen delen van het perceel aan steeds meer beperkingen onderhevig en daardoor dus minder waard. De rechtvaardigste verdeling is die, waarbij alle erfgenamen een even groot deel boven aan het perceel als onder aan het perceel toebedeeld krijgen. Dat zou echter leiden tot een verdeling in verticale stroken, die feitelijk niet te verkopen zullen zijn, omdat de mogelijkheden tot exploitatie vanwege de omvang dan zullen ontbreken. Verkoop van het gehele perceel is daarom een reële en eerlijke optie. De netto-opbrengst zal dan tussen de erfgenamen moeten worden verdeeld volgens de verdeelsleutel van een eerder tussenvonnis. Na dit oordeel werkt het Gerecht dit verder praktisch uit.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 16-12-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:137

Zaaknummer: SXM202300404

Rechters: L.J. Saarloos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Volgens het hof heeft het kind dat tijdens leven gemachtigde was van erflaatster onrechtmatig gelden onttrokken en is hij deswege gehouden tot vergoeding aan de nalatenschap.

De echtgenoot van erflaatster is overleden in 2000, zichzelf in 2018. Erflaatster liet appellant en geïntimeerde 1 en A als erfgenamen achter. Kind A is in de legitieme gesteld en verder had erflaatster aangegeven op welke wijze haar nalatenschap moest worden verdeeld. Appellant en A hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard. In 2019 heeft de rechtbank een notaris tot vereffenaar benoemd. In 2021 is de verplichting tot wettelijke vereffening door de rechtbank opgeheven. A is na het overlijden van erflaatster onverwachts overleden. Zij heeft geïntimeerde 2 benoemd tot executeur. In 1994 heeft erflaatster bij algemene notariële volmacht geïntimeerde 1 als haar vertegenwoordigster aangesteld. Appellant vindt dat geïntimeerde 1 onrechtmatige onttrekkingen heeft gedaan in de periode 2013-2018. Daardoor behoren volgens appellant tot de activa van de nalatenschap vorderingen op geïntimeerde 1 die bij de verdeling moet worden betrokken. Geïntimeerde 1 heeft dit betwist. Geïntimeerde 2 woont in de Verenigde Staten en het hof sluit zich aan bij het oordeel en de daarvoor gegeven overwegingen van de rechtbank dat de Nederlandse rechter bevoegd is en dat het Nederlands recht in dit geval van toepassing is. Geïntimeerde 2 is in dit geding niet verschenen.

Het hof stelt vast, na aanhouding ex artikel 15 onder a Haags Betekeningsverdrag en aan de hand van de door appellant overgelegde verklaring ex artikel 6 Haags betekeningsverdrag, dat de dagvaarding is betekend en verleent verstek tegen geïntimeerde 2. In 2012 is bij erflaatster Alzheimer gediagnostiseerd en zij woont vanaf die periode niet meer thuis. Van 2013 tot haar overlijden verbleef erflaatster in de gesloten afdeling van een woonzorgcentrum. In 2014 is de woning van erflaatster verkocht en circa € 83.000 naar haar rekening overgemaakt. Op de dag van haar overlijden was daarvan circa € 5.000 over. Kort en goed heeft de rechtbank in eerste aanleg de vordering van appellant om o.m. te bepalen dat de nalatenschap een vordering van € 124.000 op geïntimeerde 1 had, afgewezen. In appèl wijzigt appellant zijn vordering – hetgeen met name ziet op de omvang van de vordering op geïntimeerde 1 – en het hof is van oordeel dat de wijziging van zijn vorderingen tegenover geïntimeerde 1 in beginsel tijdig is gedaan en dat deze eiswijziging op zichzelf niet in strijd is met de eisen van een goede procesorde. Tegen

de niet verschenen geïntimeerde 2 ligt dat echter anders. Volgens de artikelen 130 lid 3 jo. 353 lid 1 Rv is een eisenwijziging tegen niet verschenen partijen uitgesloten, tenzij de eisenwijziging (tijdig) bij exploit aan hen kenbaar is gemaakt. Appellant heeft tijdens de mondelinge behandeling bevestigd dat hij dat niet heeft gedaan en heeft verzocht om alsnog in de gelegenheid te worden gesteld om dat te doen. Het hof wijst dit af, mede omdat de advocaat van appellant heeft gezegd dat zij zich heeft gerealiseerd dat de gewijzigde eis moest worden betekend aan geïntimeerde 2, maar dat zij dit niet heeft gedaan, omdat de procedure zich met name tussen appellant en geïntimeerde 1 afspeelt en gelet op de termijnen. Nu het hier gaat om een ondeelbare rechtsverhouding betekent dit dat het hof de gewijzigde eis niet alleen jegens geïntimeerde 2 maar ook jegens geïntimeerde 1 buiten beschouwing zal laten. De kern van het geschil betreft de vraag of tot de activa van de nalatenschap een vordering op geïntimeerde 1 behoort die appellant heeft gesteld op € 125.443,44 en waardoor de nalatenschap een saldo heeft van 124.080,44. Dit hangt voor een belangrijk deel af van het antwoord op de vraag of geïntimeerde 1 gehouden is om rekening en verantwoording af te leggen, zoals appellant heeft gesteld en geïntimeerde 1 heeft betwist. Uit de feiten en deskundigenverklaring blijkt volgens het hof dat vast staat dat erflaatster vanaf 2012 niet meer in staat was haar financiële belangen te behartigen en te overzien wat er met haar geld gebeurde. Dit brengt echter naar het oordeel van het hof niet zonder meer mee dat een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording is ontstaan. Vanwege de familierelatie, het feit dat geïntimeerde 1 al sinds 1994 over een algemene volmacht beschikte en hij en zijn vrouw mantelzorg verleenden, is enige terughoudendheid geboden in het vaststellen van een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording. Deze terughoudendheid vindt een grens bij financiële handelingen die geïntimeerde 1 ten behoeve van zichzelf of zijn gezin heeft verricht en financiële handelingen die qua aard en/of omvang betreft niet kunnen worden gerekend tot het normale uitgavenpatroon van erflaatster. Het hof stelt vast dat regelmatig grote bedragen zijn overgeboekt naar de rekening van geïntimeerde en dat de verkoopopbrengst van de woning binnen 20 maanden is verdampt. Al met al is het hof met appellant van oordeel dat het bedrag van in totaal € 125.443,44 niet tot het normale uitgavenpatroon van erflaatster kan worden gerekend. Dit betekent dat geïntimeerde 1 gehouden is rekening en verantwoording af te leggen over het dit bedrag. De feiten leiden het hof tot het oordeel dat geïntimeerde 1 door middel van bankoverschrijvingen, pinopnames en overige boekingen, op grote schaal financiële transacties heeft verricht die aan hem (en zijn gezin) ten goede zijn gekomen zonder dat daarvoor een rechtvaardigingsgrond bestond. Daar mee heeft hij onrechtmatig gehandeld jegens erflaatster en de overige erfgenamen. Dat geldt ook voor de aanschaf van een auto en landbouwmachines. De vordering van de nalatenschap bedraagt circa € 122.000. Met dit als uitgangspunt stelt het hof de omvang van de nalatenschap vast en hetgeen geïntimeerde 1 aan appellant moet voldoen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 09-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:2457

Zaaknummer: 200.337.591_01

Rechters: S.M.J. Korthuis-Becks, J.J.M. van Lanen en C.M.J. Peters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoge Raad laat oordeel hof in stand over toerekening kennis executeur aan erfgenaam.

In de zaak waarin A-G Bartels onder ERF 2025-624 concludeerde over de uitspraak van het hof onder ERF 2025-0293 waarin o.m. de toerekening van de kennis van de executeur aan de erfgenaam in het geschil was, oordeelt de Hoge Raad dat de klachten niet tot vernietiging kunnen leiden en doet de zaak onder verwijzing naar artikel 81 lid 1 RO zonder verdere motivering af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-12-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1952

Zaaknummer: 25/01879

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en K. Teuben

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadat minderjarige via informele rechtsingang om einde gezag vraagt, constateert de kinderrechter een erfrechtelijk conflict en benoemt een artikel 1:250 BW-bijzonder curator.

De vader van de minderjarige erfgenaam is overleden en de moeder verblijft in het buitenland. De minderjarige woont bij pleegouders en vraagt de kinderrechter (informele rechtsingang) het ouderlijk gezag van zijn moeder te beëindigen. De kinderrechter wijst dit af omdat die vraag niet tot de onderwerpen behoort die via de informele rechtsingang kunnen worden behandeld. Het erfrechtelijke element in deze zaak is dat wel een bijzonder curator als bedoeld in artikel 1:250 BW wordt benoemd. De kinderrechter stelt vast dat het de betrokken volwassenen tot nu toe niet is gelukt om de afwikkeling van de erfenis van vader te regelen, daarbij rekening houdend met de wensen en de belangen van de minderjarige. Gelet hierop is er, naar het oordeel van de rechtbank, sprake van een belangenstrijd als bedoeld in artikel 1:250 BW. Deze strijd ziet dan ook niet enkel op de relatie tussen de minderjarige en haar moeder die met het eenhoofdig ouderlijk gezag over haar is belast, maar ook tussen de minderjarige en haar pleegvader die naast haar feitelijk verzorger en opvoeder ook haar halfbroer is en dus waarschijnlijk ook rechten heeft ter zake van de erfenis. De kinderrechter vindt het daarom in het belang van de minderjarige dat een bijzondere curator haar belangen gaat behartigen, zowel binnen als buiten rechte, met betrekking tot de afwikkeling van de erfenis van haar vader. Hoewel in zaken die het vermogen van een kind raken de benoeming van een bijzondere curator normaal gesproken gebeurt door de kantonrechter, kan de kinderrechter, nu de benoeming gebeurt in deze zaak die is ontstaan naar aanleiding van de vraag van de minderjarige over het gezag, de benoeming zelf doen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 04-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:7925

Zaaknummer: C/02/439217 / FA RK 25-4409

Rechters: A.R. van Triest

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt de omvang van de nalatenschap en verdeling vast waarbij de vorderingen van de nalatenschap op de diverse erven, aan hen worden toebedeeld.

De in 2022 overleden erflaatster heeft haar vier kinderen [A, B, C en D] als erfgenamen achtergelaten. A en D vorderen o.m. het vast stellen van de omvang van de nalatenschap, zij het dat zij beiden van een ander bedrag uit gaan. B stelt dat de twee niet-ontvankelijk verklaard moeten worden. De rechtbank overweegt dat partijen deelgenoten zijn in de nalatenschap van erflaatster. Uit artikel 3:178 lid 1 BW volgt dat ieder der deelgenoten in beginsel te allen tijde verdeling van een gemeenschappelijk goed kan vorderen. Uit artikel 3:185 lid 1 BW volgt dat voor zover de deelgenoten en zij wier medewerking vereist is, niet tot overeenstemming kunnen komen over een verdeling, op vordering van de meest gerede partij de rechter de wijze van verdeling gelast of hij zelf de verdeling vaststelt. De twee [A en D] vorderen als deelgenoten de vaststelling van de omvang van de nalatenschap en de verdeling en wijze daarvan. Zij zijn als deelgenoten daartoe bevoegd en derhalve ontvankelijk in hun vorderingen tot vaststelling van de omvang van de nalatenschap en (de wijze van) verdeling. In het kader van het bepalen van de omvang van de nalatenschap stelt de rechtbank vast dat B onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken dat de aan hem overgeboekte bedragen (voor het overlijden van erflaatster) leningen zijn. Ter onderbouwing van zijn verweer heeft B onder meer een verklaring overgelegd die namens erflaatster is opgesteld. De echtheid van deze verklaring wordt door A en D betwist. De rechtbank overweegt dat de in omschrijving van de overschrijving van erflaatster aan B van leningen wordt gesproken. De rechtbank volgt B niet in zijn betoog dat hij met erflaatster heeft afgesproken om de omschrijving 'lening' te gebruiken zodat de bedragen niet aan schuldeisers van hem respectievelijk zijn onderneming ten goede zou kunnen komen bij een faillissement. De rechtbank overweegt dat de omschrijving bij de overboeking als bewijs objectief vaststaat en daarom gaat de rechtbank ervan uit dat de leningen aan B voor een waarde van € 22.500 tot de nalatenschap van erflaatster behoren. Voorts overweegt de rechtbank dat de echtgenote van B niet in deze procedure is betrokken, waardoor zij zich niet heeft kunnen verweren tegen de stelling dat het aan haar overgemaakte bedrag van € 2.900 tot de nalatenschap behoort. Dit bedrag zal derhalve niet worden meegenomen bij de berekening van de omvang van de nalatenschap.

Vervolgens stelt de rechtbank vast dat een aantal na het overlijden overgeboekte bedragen eveneens tot de nalatenschap behoren. De rechtbank stelt de omvang vast en ziet voldoende aanleiding om de verdeling zelf vast te stellen, waarbij aan de respectievelijke erven de vorderingen op henzelf worden toebedeeld.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:6730

Zaaknummer: C/16/582852 / BE ZA 24-66

Rechters: R.W.J. van Veen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank stelt legitieme portie vast en gaat daarbij uit van de leegwaarde van de door de enig erfgenaam van erflater gehuurde en later aan hem verkochte woning.

In 2022 is de vader van eiser en gedaagde overleden. Hij heeft gedaagde tot enig erfgenaam en executeur benoemd. Eiser heeft een beroep gedaan op zijn legitieme portie. Relevant is dat gedaagde in 2003 de door hem van erflater gehuurde woning heeft gekocht. In het kader van de aankoop en financiering van de koopsom heeft een taxateur in opdracht van gedaagde de woning getaxeerd en een taxatierapport uitgebracht. Ten tijde van het overlijden van erflater had hij samen met partijen een woonhuis in Duitsland in eigendom, ieder voor 1/3 deel. In december 2023 is dit huis aan een derde verkocht voor een koopsom van € 270.000. Met de koopsom is de aan de woning verbonden hypothecaire lening afgelost. Van het restant heeft eiser 1/3e deel ontvangen en gedaagde 2/3e. De rechtbank gaat vervolgens alle posten af die voor de berekening van de legitimaire massa relevant zijn, waaronder banksaldi, machines en gereedschappen, kunst, een auto, een fiets, enzovoort. Uit de akte uit 2003 blijkt verder dat gedaagde een bedrag van de koopsom schuldig is gebleven en dat de nalatenschap in verband hiermee een vordering op hem heeft. Eiser stelt dat een van de in aanmerking te nemen giften een bedrag van € 36.000 betreft waarvan eiser stelt dat erflater dit aan hem heeft geschonken in het kader van de verkoop van de woning door erflater aan gedaagde. Eiser voert onder verwijzing naar de notariële akte aan dat erflater de woning voor 80% van de verkoopwaarde van € 180.000 aan gedaagde heeft verkocht. Dit brengt mee dat 20% van de waarde, wat neerkomt op € 36.000, als een gift moet worden beschouwd. Gedaagde brengt hiertegen in dat de taxateur bij zijn waardering geen rekening heeft gehouden met het feit dat gedaagde de woning huurde van erflater. Daarbij komt dat gedaagde aan de taxateur heeft verzocht de woning tegen een hogere waarde dan de werkelijke waarde te taxeren omdat hij een hogere hypothecaire geldlening wenste te verkrijgen, aldus gedaagde. De rechtbank overweegt dat het feit dat gedaagde huurder was van de door hem van erflater gekochte woning, geen effect heeft gehad op de getaxeerde verkoopwaarde van de woning omdat gedaagde het huis zelf in onverhuurde staat verkreeg. Dat de taxateur op verzoek van gedaagde de woning tegen een hogere waarde dan de reële waarde heeft getaxeerd, blijkt nergens uit. De slotsom van het voorgaande is dat bij de verdere beoordeling van dit geschil, rekening zal worden gehouden

met een gift van € 36.000 van erflater aan gedaagde. Vervolgens gaat de rechtbank in op diverse investeringen die gedaan zouden zijn in de woning in Duitsland. Daarna stelt de rechtbank de legitimaire massa vast en de legitieme portie van eiser. Omdat eiser ter zake van de legitieme portie een vordering heeft op gedaagde, als enig erfgenaam, en gedaagde de nalatenschap zuiver heeft aanvaard, veroordeelt de rechtbank gedaagde in persoon tot betaling. Vanaf het moment dat de schuldenaar in verzuim is, loopt de wettelijke rente. De rechtbank stelt vast dat gedaagde vanaf 3 april 2024 in verzuim is. Op die datum is de in de ingebrekestelling van 18 maart 2024 genoemde termijn verstreken. De rechtbank wijst de wettelijke rente toe vanaf 3 april 2024.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 17-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:14549

Zaaknummer: C/15/362090 / HA ZA 25- 77

Rechters: A.E. Merkus

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank oordeelt dat onvoldoende is onderbouwd dat erflaatster ten tijde van het maken van haar testament wilsonbekwaam was en aan dementie leed.

In geschil is de geldig- of nietigheid van erflaatsters testament. De rechtbank verwijst naar artikel 3:34 BW en geeft aan dat aan de stelplicht en bewijslast in de regel is voldaan door een voldoende onderbouwde medische verklaring in het geding te brengen die deze stelling ondersteunt. Nu eiseres aanvoert dat erflaatster op 17 maart 2023 bij het opstellen van haar testament niet in staat was om haar wil te bepalen als gevolg van dementie, in combinatie met de andere door eiser aangedragen omstandigheden, rust op haar de stelplicht en zo nodig de bewijslast van die stelling. Dit betekent dat eiseres voldoende feiten dient aan te voeren waaruit blijkt dat de gestelde stoornis een redelijke waardering van de betrokken belangen belette of dat de verklaring die heeft geleid tot het passeren van haar testament onder invloed van die stoornis is gedaan. Bij die beoordeling kunnen ook feiten en omstandigheden die zijn voorafgegaan aan, of zijn gevolgd op, het passeren van het testament van belang zijn. De rechtbank oordeelt dat eiseres in het licht van de gemotiveerde betwisting onvoldoende onderbouwd heeft gesteld dat erflaatster leed aan dementie en dat dit een redelijke waardering van de betrokken belangen belette of dat de verklaring die heeft geleid tot het passeren van haar testament onder invloed van die stoornis is gedaan. Ook is onvoldoende onderbouwd dat eiseres vermoedt dat de notaris het stappenplan niet heeft gevolgd. Eiseres heeft geen feiten gesteld die aantonen dat de notaris ten onrechte niet heeft getwijfeld aan het vermogen van erflaatster om een uiterste wil te maken. De beoordeling van de vrije wilsvorming moet worden onderscheiden van die van de wilsbekwaamheid. Beide staan desalniettemin niet helemaal los van elkaar. De zelfstandige wilsvorming is ook onderdeel van de beoordeling van de notaris van de wilsbekwaamheid van een testateur. Een testateur die fysiek en/of mentaal kwetsbaar is, kan een verhoogde vatbaarheid voor beïnvloeding hebben. Als er door beïnvloeding niet of nauwelijks zelfstandige wilsvorming mogelijk is, dan kan dit tot de beoordeling wilsonbekwaamheid leiden. Uit de overgelegde notities van de notaris blijkt dat hij daar ook aandacht voor heeft gehad en dat hij op basis daarvan geen reden had om aan te nemen dat erflaatster wilsonbekwaam was.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 17-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:8245

Zaaknummer: C/01/402402 / HA ZA 24-191

Rechters: A. de Boer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door moeder verleende koopoptie is geldig, hoewel zij niet tot de volledige boerderij gerechtigd was.

Partijen zijn broers en zussen en samen met hun zus erfgenamen van hun vader/erflater die is overleden in 2003 en van hun moeder/erflater die is overleden in 2019. De ouders van partijen waren gehuwd in gemeenschap van goederen. Ook moeder was erfgenaam van vader. Vader heeft in zijn testament aan haar een keuzelegaat (tegen inbreng van de waarde) en een legaat van het

vruchtgebruik van zijn nalatenschap (voor zover die aan de andere erfgenamen toekomt) gemaakt. Hij heeft haar ook tot executeur benoemd. Geïntimeerde en zus hebben de nalatenschap van hun moeder beneficiair aanvaard; de anderen hebben haar nalatenschap zuiver aanvaard. Vader en moeder waren eigenaar van een boerderij en van een perceel grond met bedrijfsopstallen dat daarnaast ligt. Zij hebben met de gemeente afspraken gemaakt over de boerderij: de gemeente heeft een recht van eerste koop voor f 1 bij een voornemen tot verkoop bij vervreemding van de boerderij. Voor de tegenprestatie is de voorafgaande goedkeuring van de gemeente nodig en moet een bedrag van maximaal f 150.000 in de gemeentekas worden gestort. Verder hebben zij met de gemeente afgesproken dat het aan de boerderij grenzende perceel met de manege een onverbrekkelijk geheel vormt met de boerderij. Vader en moeder hebben op die onroerende zaken een manege geëxploiteerd in een vennootschap. Na het overlijden van vader heeft moeder de manege aanvankelijk alleen voortgezet. Vanaf 2006 heeft moeder de manege samen met geïntimeerde geëxploiteerd in een vennootschap onder firma. Moeder heeft het gebruik en genot van de boerderij en de manege en van haar andere bedrijfsmiddelen in de vennootschap ingebracht. Deze vennootschap is in 2010 ontbonden. Geïntimeerde heeft de onderneming van de vennootschap voortgezet. In eerste aanleg [ERF 2022-0048] oordeelde de rechtbank dat – hoewel mede deel uitmakend van de door het vooroverlijden van haar echtgenoot ontbonden en nadien niet verdeelde huwelijksgemeenschap – de door erflater/moeder zonder medewerking van de overige erfgenamen aan haar zoon verstrekte koopoptie geldig is. De rechtbank leidt uit het feitencomplex af dat alle overige erfgenamen met de koopoptie hebben ingestemd. Het hof beslist eerst [ECLI:NL:GHARL:2022:11392] dat tussen de erven sprake is

van een ondeelbare rechtsverhouding en appellanten krijgen de gelegenheid een niet mede in de procedure betrokken zus alsnog op te roepen.

Nadat het hof verder geïntimeerde heeft toegelaten bewijs te leveren van zijn stelling dat het recht van koop niet alleen de manege, maar ook de boerderij betreft geeft het in ECLI:NL:GHARL:2025:8080 uitgebreid de diverse afgelegde getuigenverklaringen weer. Volgens het hof is duidelijk afgesproken dat geïntimeerde de onderneming mocht overnemen en dat de boerderij tot het ondernemingsvermogen behoorde. Geïntimeerde mocht er in elk geval op vertrouwen dat het recht van koop dat zijn moeder hem gaf, niet alleen de manege, maar ook de boerderij, dus alle onroerende zaken, omvatte. Een groot deel van de boerderij bestond ook uit bedrijfsruimten, zoals stallen, die wellicht niet meer als zodanig in gebruik waren, maar nog wel tot het ondernemingsvermogen behoorden. Het woongedeelte was ten opzichte daarvan veel kleiner. Appellanten hebben erop gewezen dat moeder slechts gerechtigd was tot de helft van de ontbonden huwelijksgemeenschap en het vruchtgebruik had van de andere helft. In een ander tussenarrest [ERF 2024-0306] is al overwogen dat moeder en haar kinderen (partijen) tot het overlijden van moeder samen gerechtigd waren tot de ontbonden huwelijksgemeenschap waartoe de manege en de boerderij behoorden; anders dan appellanten menen is ten behoeve van moeder nooit het vruchtgebruik van de helft van de manege en boerderij gevestigd. Die gezamenlijke gerechtigdheid doet niets af aan de geldigheid van het recht van koop en de gebondenheid daaraan van alle erfgenamen van moeder. Het betekent ook niet dat moeder de manege en de boerderij niet als fiscaal ondernemingsvermogen kon hebben. Zij merken ook op dat de boerderij fiscaal geen waarde had en niet zichtbaar is in de administratie en op de balans. Als dat klopt, is dat ook geen reden de boerderij niet tot het fiscaal ondernemingsvermogen van moeder te rekenen. Vervolgens wijst het hof de stelling van appellanten af dat het beroep van geïntimeerde op zijn recht van koop naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-12-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:8080

Zaaknummer: 200.308.854/01

Rechters: J.H. Lieber, R. Prakke-Nieuwenhuizen en J.U.M. van der Werff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser heeft zijn belang bij uitkering van een voorschot onvoldoende onderbouwd.

Beide partijen zijn de enige kinderen voortgekomen uit het huwelijk tussen de in 2010 overleden erflater en de in 2023 overleden erflaatster. Bij testament van 10 juli 1986 heeft moeder over haar nalatenschap beschikt. Op 26 augustus 2010 heeft moeder nog een aanvullend testament laten verlijden. Partijen zijn de enige erfgenamen. Zij hebben ieder een vordering op de nalatenschap van moeder op grond van de overbedeling van moeder als gevolg van de testamentair bepaalde verdeling van de nalatenschap van vader. Eiser vordert uitbetaling van een voorschot, maar onderbouwt volgens de rechtbank onvoldoende het bestaan van een dringend (financieel) belang voor een dergelijke voorlopige voorziening. Hij heeft er wel voldoende spoedeisend belang bij om zijn rechten op informatie en beheer op de ervenrekening te kunnen uitvoeren en dient op gelijke voet als gedaagde toegang te krijgen tot de bankomgeving en de beschikking te krijgen over een bankpas.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 21-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:11839

Zaaknummer: C/03/340009 / HA ZA 25-116

Rechters: B.R.M. de Bruijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht sluit vanwege het ontbreken van een wettelijke regeling op St. Eustatius aan bij de regeling van St. Maarten en stelt vaderschap van erflater vast, maar vanwege verstrijken termijn heeft dit geen gevolgen voor de verdeling van de nalatenschap.

Hoewel Sint Eustatius geen wettelijke regeling gerechtelijke vaststelling vaderschap kent, wijst het gerecht een verzoek toe van twee kinderen tot vaststelling van het ouderschap van erflater. Het gerecht sluit aan bij de regeling van Sint Maarten. Anders dan verzocht heeft de vaststelling geen gevolgen voor de verdeling van de nalatenschap van erflater omdat het verzoek tot vaststelling is gedaan na meer dan vijf jaar na het overlijden van erflater.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 09-12-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:136

Zaaknummer: EUX202500039

Rechters: L.J. Saarloos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeken aan de rechtbank tot benoeming van een vereffenaar.

De rechtbank heeft in de nalatenschap van de moeder van appellant en geïntimeerden 2 t/m 5 in 2022 geïntimeerde 1 tot vereffenaar benoemd. Op haar verzoek heeft de rechtbank geïntimeerde 1 ontslagen als vereffenaar. Ook appellant had om het ontslag verzocht en daarbij tevens verzocht een nieuwe vereffenaar en rechter-commissaris te benoemen. De beide laatste verzoeken zijn afgewezen en het appèl strekt ertoe dat deze alsnog worden toegewezen. Anders dan de rechtbank ziet het hof wel de noodzaak tot het benoemen van een nieuwe vereffenaar. De benoeming van geïntimeerde was volgens de rechtbank in het belang van alle erfgenamen, omdat zij er zelf als vereffenaars niet in slaagden de nalatenschap samen te beheren en te vereffenen. Vanwege de ernstig verstoorde verhoudingen en de verwijten die zij elkaar over en weer maakten was ook niet te verwachten dat zij de vereffening samen alsnog tot een goed eind zouden kunnen brengen. Na het ontslag van geïntimeerde 1 is dat nog steeds zo en ook nu ziet het er niet naar uit dat de erfgenamen samen de afwikkeling van de nalatenschap van hun moeder kunnen realiseren. Dat zij alsnog weer samen vereffenaar zijn, is dan ook niet in hun belang en ook niet in het belang van de schuldeisers van de nalatenschap. Verder geeft het hof aan dat er nog steeds werk is voor een vereffenaar: o.m. de rekening en verantwoording en de uitdelingslijst zijn nog niet opgemaakt of neergelegd. Ook zijn nog niet alle vorderingen geïnd en is de eindrekening en verantwoording over het meerderjarigenbewind over de goederen van erflaatster niet goedgekeurd. Verder is de nalatenschap – mede in verband met de OBV-vorderingen ter zake van vaders overlijden – momenteel negatief. Het hof benoemt wel een vereffenaar, maar geen rechter-commissaris.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-12-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:7834

Zaaknummer: 200.354.913

Rechters: J.H. Lieber, M.L. van der Bel en L. Hamer

Wetsartikelen: